

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	๑
บทคัดย่อภาษาไทย	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๘
สารบัญตาราง	๙
สารบัญภาพ	๑๐
บทที่ 1 บทนำ	๑
บทที่ 2 การตรวจสอบสาร	๓
บทที่ 3 อุปกรณ์และวิธีการ	๒๒
บทที่ 4 ผลการทดลอง	๓๔
บทที่ ๕ สรุปและวิจารณ์ผลการทดลอง	๗๖
บรรณานุกรม	๘๐
ภาคผนวก ก	๘๙
ภาคผนวก ข	๙๑
ภาคผนวก ค	๙๒
ประวัติผู้เขียน	๑๕๓

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนและชนิดของเชื้อร่าที่แยกได้จากต้นข้าวหลังจากการทดสอบการฆ่าเชื้อที่ผิวด้วยโซเดียมไนโปคลอยริตที่ความเข้มข้น 0, 1, 3 และ 5% เมื่อเวลา 1, 3 และ 5 นาที	35
2. เปรียบเทียบจำนวนไอโซเลทธองเชื้อร่าในโคล่าไฟต์ที่เจริญจากเนื้อเยื่อส่วนต่างๆ ของต้นข้าวแต่ละพันธุ์ที่เก็บจากพื้นที่ต่างๆ	36
3. เปรียบเทียบ colonization rates ของเชื้อร่าในโคล่าไฟต์ที่เจริญจากเนื้อเยื่อส่วนต่างๆ ของต้นข้าวแต่ละพันธุ์ที่เก็บจากพื้นที่ต่างๆ	37
4. เปรียบเทียบชนิดและจำนวนเชื้อร่าในโคล่าไฟต์ที่แยกได้จากส่วนต่างๆ ของต้นข้าวพันธุ์ต่างๆ จากแต่ละแหล่ง 16 ตัวอย่าง จำนวน 128 ต้น	40
5. เปรียบเทียบประสิทธิภาพของเชื้อร่าในโคล่าไฟต์ที่แยกได้จากต้นข้าวในการยับยั้งการเจริญของเชื้อรา <i>Fusarium moniliforme</i> สายเหตุโรคอดฝักดابของข้าวหลังจากการวางเชื้อ 3, 5, 7, 9 และ 12 วัน	54
6. เปรียบเทียบปรอทเช่นเดือนต่อความคงทนของเมล็ดข้าวที่ปลูกด้วยเชื้อร่าในโคล่าไฟต์ชนิดต่างๆ	60
7. เปรียบเทียบผลของการฆ่าในน้ำหนักสดของกล้าข้าวโดยทำการวัดผลจากน้ำหนักสดของกล้าข้าวที่อายุต่างๆ	61
8. เปรียบเทียบผลของการฆ่าในน้ำหนักแห้งของกล้าข้าวที่อายุต่างๆ โดยทำการวัดผลจากน้ำหนักแห้งของกล้าข้าวที่อายุต่างๆ	63
9. เปรียบเทียบปรอทเช่นเดือนต่อความคงทนของเมล็ดข้าวที่ปลูกในดินที่มีเชื้อร่าสายเหตุโรคอดฝักดابของข้าวซึ่งปลูกด้วยเชื้อร่าในโคล่าไฟต์ชนิดต่างๆ	67

ตารางที่

หน้า

10. เปรียบเทียบประสิทธิภาพของเชือร่าเอนโดยไฟฟ์ในการควบคุม โรคติดผ้าคาดของข้าวในระยะต้นกล้าในโรงเรือน โดยวัดผล จากน้ำหนักสดของกล้าข้าวที่อายุต่างๆ	69
11. เปรียบเทียบประสิทธิภาพของเชือร่าเอนโดยไฟฟ์ในการควบคุม โรคติดผ้าคาดของข้าวในระยะต้นกล้าในโรงเรือน โดยวัดผล จากน้ำหนักแห้งของกล้าข้าวที่อายุต่างๆ	72

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. รัศมีการเจริญของเชื้อราสาเหตุโรคผลผลิตฟักดูของข้าวเมื่อทดสอบกับเชื้อราปฏิปักษ์ เปรียบเทียบกับชุดความคุณ โดยวิธี dual culture	28
2. Colonization rates ของเชื้อราในโคล่าฟ์ที่เจริญจากเนื้อเยื่อส่วนต่างๆ ของต้นข้าวแต่ละพันธุ์ที่เก็บจากพื้นที่ต่างๆ	38
3. สัดส่วนของเชื้อราในโคล่าฟ์ชนิดต่างๆ ที่แยกได้จากต้นข้าวแต่ละพันธุ์ที่เก็บจากพื้นที่ต่างๆ	39
4. เปรียบเทียบเชื้อราในโคล่าฟ์ชนิดต่างๆ ที่แยกได้จากต้นข้าวในแต่ละพันธุ์จากแหล่งต่างๆ	41
5. โคลอนีและลักษณะภายนอกต้องจุลทรรศน์ของเชื้อรา <i>Fusarium spp.</i>	42
6. โคลอนีของเชื้อรา <i>Xylaria spp.</i> ที่เจริญบนอาหารเดี้ยงเชื้อ PDA	43
7. โคลอนีและลักษณะภายนอกต้องจุลทรรศน์ของเชื้อรา <i>Drechslera sp.</i>	44
8. ลักษณะ โคลอนีของเชื้อรา <i>Mycelia Sterilia</i> ที่เจริญบนอาหารเดี้ยงเชื้อ PDA	44
9. โคลอนีและลักษณะภายนอกต้องจุลทรรศน์ของเชื้อรา <i>Nigrospora sp.</i>	45
10. ลักษณะภายนอกต้องจุลทรรศน์ของเชื้อรา <i>Rhizoctonia sp.</i>	45
11. โคลอนีและลักษณะภายนอกต้องจุลทรรศน์ของเชื้อรา <i>Talaromyces sp.</i>	46
12. โคลอนีและลักษณะภายนอกต้องจุลทรรศน์ของเชื้อรา <i>Eupenicillium sp.</i>	47
13. โคลอนีและลักษณะภายนอกต้องจุลทรรศน์ของเชื้อรา <i>Neosartorya sp.</i>	48
14. โคลอนีและลักษณะภายนอกต้องจุลทรรศน์ของเชื้อรา <i>Nodulosporium sp.</i>	48
15. โคลอนีและลักษณะภายนอกต้องจุลทรรศน์ของเชื้อรา <i>Aspergillus sp.</i>	49
16. โคลอนีและลักษณะภายนอกต้องจุลทรรศน์ของเชื้อรา <i>Acremonium sp.</i>	49
17. ลักษณะของเชื้อราในโคล่าฟ์ที่ไม่สามารถระบุชื่อได้ในกลุ่ม Ascomycetes	50
18. ลักษณะของเชื้อราในโคล่าฟ์ที่ไม่สามารถระบุชื่อได้ในกลุ่ม Coelomycetes	50

ภาคที่	หน้า
19. ลักษณะต้นข้าวที่แสดงอาการของโรคถดฟื้กคานของข้าวในสภาพไร่นา ตับกลป่าไฝ่ อำเภอสันทรัพย์ จังหวัดเชียงใหม่	51
20. เชื้อรา <i>Fusarium moniliforme</i> ที่เจริญบนอาหาร PDA และลักษณะ ของเรือภายในตัวกล้องชุดบรรคน์	52
21. เปอร์เซ็นต์การยับยั้งการเจริญของเชื้อรา <i>Fusarium moniliforme</i> โดยเชื้อราเออนโคลาไฟต์ที่แยกได้จากต้นข้าว	56
22. การยับยั้งการเจริญของเชื้อรา <i>Fusarium moniliforme</i> โดยเชื้อรา เออนโคลาไฟต์ในลักษณะเชื้อเจริญชนกันแต่ไม่ทับกัน	57
23. การยับยั้งการเจริญของเชื้อรา <i>Fusarium moniliforme</i> โดยเชื้อรา เออนโคลาไฟต์ในลักษณะการเกิด clear zone	58
24. การยับยั้งการเจริญของเชื้อรา <i>Fusarium moniliforme</i> โดยเชื้อรา เออนโคลาไฟต์ในลักษณะเชื้อเจริญทับกัน	59
25. น้ำหนักสดของกล้าข้าวที่ปลูกด้วยเชื้อราเออนโคลาไฟต์ชนิดต่างๆ	62
26. น้ำหนักแห้งของกล้าข้าวที่ปลูกด้วยเชื้อราเออนโคลาไฟต์ชนิดต่างๆ	64
27. การเจริญของกล้าข้าว (อายุ 21 วัน) ที่เพาะในงานอาหารและปลูก ด้วยเชื้อราเออนโคลาไฟต์ ไอโซเลทต่างๆ เมริยบเทียบกับชุดควบคุม	65
28. การเจริญของกล้าข้าว (อายุ 28 วัน) ที่เพาะในกระ嫩ซึ่งปลูก ด้วยเชื้อราเออนโคลาไฟต์ ไอโซเลทต่างๆ เมริยบเทียบกับชุดควบคุม	66
29. น้ำหนักสดของกล้าข้าวที่ปลูกด้วยเชื้อราเออนโคลาไฟต์ชนิดต่างๆ ซึ่ง ปลูกในดินที่มีเชื้อราสาเหตุ โรคถดฟื้กคานของข้าว	70
30. น้ำหนักแห้งของกล้าข้าวที่ปลูกด้วยเชื้อราเออนโคลาไฟต์ชนิดต่างๆ ซึ่ง ปลูกในดินที่มีเชื้อราสาเหตุ โรคถดฟื้กคานของข้าว	73
31. การเจริญของกล้าข้าว (อายุ 21 วัน) ที่ปลูกด้วยเชื้อราเออนโคลาไฟต์ ไอโซเลทต่างๆ เมริยบเทียบกับต้นกล้าที่ไม่ได้ปลูกด้วยเชื้อรา เออนโคลาไฟต์ที่เพาะในงานอาหาร ซึ่งมีดินที่มีเชื้อราสาเหตุ โรคถดฟื้กคานของข้าว	74

ภาพที่

หน้า

32. การเจริญของกล้าม้าขาว (อายุ 28 วัน) ที่ปลูกด้วยเชื้อรานเอนโคไฟต์
ไอโซเลทต่างๆ เปรียบเทียบกับต้นกล้าที่ไม่ได้ปลูกด้วยเชื้อราน
เอนโคไฟต์ซึ่งเพาะในระบบที่บรรจุดินที่มีเชื้อรานสาเหตุ
โรคอดฝึกดามของข้าว

75